

Dosarul nr. 2ra-1126/2021

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (jud. St. Lazări)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Jestcov împotriva lui Vitalii Jestcov, intervenient accesoriu notarul public Galina Digori, cu privire la recunoașterea parțială nulă a certificatului de moștenitor legal și determinarea cotelor părți din averea comună,

împotriva deciziei din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, și a fost menținută hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 23 septembrie 2019, Jestcov Constantin, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalii Jestcov, intervenient accesoriu notarul public Galina Digori, privind recunoașterea parțială nulă a certificatului de moștenitor legal și determinarea cotelor părți din averea comună.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 02 octombrie 1979 a decedat Ion Jestcov, care a fost tatăl părților din litigiu. După decesul acestuia, conform certificatului de moștenitor legal nr.XX din XXXX, autentificat notarial, moștenitori legali ai averii succesorală a defunctului Ion Jestcov, au devenit frații Constantin și Vitalii Jestcov și mama acestora Elizaveta Jestcov.

A susținut că, averea succesorală fiind compusă din casa de locuit cu anexele gospodărești, situată în mun. Orhei, str. Troșcianschi 17.

La 10 februarie 2000, în temeiul certificatului de moștenitor legal, toți coproprietarii au fost înregistrați cu cote egale la organul cadastral.

La 11 februarie 2019, a decedat Elizaveta Jestcov. În timpul vieții sale, prin testamentul din 22 ianuarie 2019, ultima a testat întreaga sa avere reclamantului Constantin Jestcov. Astfel, în termen de 6 luni, reclamantul a depus cerere de acceptare a moștenirii rămase în urma decesului mame sale Elizaveta Jestcov.

A constatat reclamantul că, notarul Stadnic Leonid, la eliberarea certificatului de moștenitor legal din 1987, a admis o eroare în sensul că, inițial trebuia să stabilească cotele părți din proprietatea comună în devălmășie și doar apoi să elibereze certificatul de moștenitor legal pe $\frac{1}{2}$ cotă parte din imobilul ce îi aparținea lui Ion Jestcov. În acest fel, notarul de stat a introdus în masa succesorală cota parte a cet. Elizaveta Jestcov, care era în viață atunci.

În drept, reclamantul și-a motivat cererea conform art. 220 din Codul Civil, în redacția Legii din 22 iunie 2002, or, certificatul de moștenitor legal nr. XX din XXXXXX, urmează a fi recunoscut nul, pe motivul invocat mai sus.

Astfel, reclamantul a solicitat recunoașterea parțial nulă a certificatului de moștenitor legal nr. XX din XXXXX, autentificat de notarul Stadnic Leonid, prin care moștenitori legali ai averii succesoriale ale lui Jestcov Ion, inclusiv formată din imobilul cu construcțiile accesorii din or. XXXX, str. XXXXXX (fosta TXXXXXX) situat pe un sector de teren cu suprafața de 0,0676 ha, cu nr. cadastral XXXXXX, au devenit Jestcov Elizaveta, Jestcov Constantin și Jestcov Vitalii. De determinat cotele părți din proprietatea comună după decesul lui Jestcov Ion, prin atribuirea lui Jestcov Elizaveta $\frac{4}{6}$ cote părți din imobil de pe str. XXXXXXX (fosta XXXXXXX) situat pe un sector de teren cu suprafața de 0,0676 ha, cu nr. cadastral XXXXXX, iar lui Jestcov Constantin și Jestcov Vitalie, de atribuit câte $\frac{1}{6}$ cotă parte din imobil.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de Constantin Jestcov împotriva lui Vitalii Jestcov, intervenient accesoriu notarul public Galina Digori, cu privire la recunoașterea parțială nulă a certificatului de moștenitor legal și determinarea cotelor părți din averea comună.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 octombrie 2020, Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, a declarat apel împotriva hotărârii din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins din lipsă de temeii, apelul declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, și a fost menținută hotărârea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul central.

În susținerea soluției date instanța de apel s-a bazat pe prevederile art.7 alin.(1) Cod Civil (redacția Legii din 01 martie 2019), precum și art.74, art.78, art.103 alin.(1) și (2), art.562, art.591, art.592 alin.(1), Cod Civil, în redacția Legii din 1964, și a conchis că prima instanță just a reținut că, obiectul prezentului litigiu constituie anularea certificatului de moștenitor legal, eliberat la 03 martie 1987.

În virtutea acestui fapt instanța de apel a conchis că, dat fiind faptul că Legea civilă nouă, nu are efect retroactiv și nu poate fi aplicată unor situații juridice deja consumate, aplicabilele speței vor fi prevederile Codului Civil în redacția din 1964, în vigoare la momentul eliberării certificatului de moștenitor legal.

În sensul normelor enunțate, instanța de apel a relevat că, prima instanță just a respins acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecătii, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar

hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a reținut că, defunctul Jestcov Ion, nu a lăsat testament, respectiv instanța de fond just a reținut că la caz, a intervenit moștenirea legală, iar moștenitori de clasa I fiind copiii și soția (art.566 din Codul Civil în redacția Legii din 1964). Prin urmare, prin pretenția formulată de reclamantul-apelant, se pretinde că, în patrimoniul succesoral a fost inclusă și averea personală a soției decedatului Jestcov Elizaveta, or din sensul 371 din Codul Civil (în redacția Legii din 2002), bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei, constituie proprietatea comună în devălmășie, respectiv în patrimoniul succesoral urma a fi inclusă doar jumate din casa de locuit de pe str. Troșcianschi 17 (fosta Troșcianschi 19) or. Orhei și în privința acestei jumătăți urmau a fi determinate cotele părți ale moștenitorilor.

La acest compartiment, instanța de apel a reținut că, prima instanță just a reținut prevederile art.103 din Codul Civil (în redacția Legii din 1964), din care se desprinde că, soții pot avea casă de locuit în proprietate comună și în proprietate personală a unuia din ei.

Sub alt aspect, instanța de apel a reținut că, nemijlocit notarul Leonid Stadnic, care a stabilit componența patrimoniului succesoral, a identificat că, casa de locuit de pe str. Troșcianschi 17 (fosta Troșcianschi 19) or. Orhei, constituie proprietatea personală a defunctului Ion Jestcov, în baza adeverinței eliberate de Biroul de Inventariere Tehnică Orhei nr. XXXX din XX decembrie XXXX, acest fapt reiese din textul certificatului de moștenitor din XX martie XXXX. Adeverința în cauză a și confirmat dreptul de proprietate personală a defunctului asupra casei de locuit, respectiv, pe acest temei întreaga casă a fost inclusă în patrimoniul succesoral.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță just a constatat că, reclamantul nu a prezentat probe care să confirme contrariu, iar referința la Legile care nu erau în vigoare la momentul producerii situației juridice, nu pot fi acceptate, în situația când conform codului civil în redacția Legii din 1964, proprietatea personală era constituită din veniturile obținute din muncă și casa de locuit.

Respectiv, instanța de apel a reținut că, certificatul de moștenitor legal ca rezultat al decesului lui Ion Jestcov, a fost eliberat în anul 1987, iar acesta s-a eliberat în baza prevederilor Codului Civil al RSSM din 1964. Deci prevederile codului civil din anul 2002, nu au aplicabilitate, nefiind prezentate probe care să confirme că, decedata Elizaveta Jestcov, dispunea de dreptul de proprietate asupra casei de locuit. Or, certificatul de moștenitor, nu are natura unui titlu de proprietate, fiind dovada doar a calității de moștenitor și a cotelor ce se cuvin din patrimoniul succesoral.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, prima instanță just a ajuns la concluzia privind respingerea cererii de chemare în judecată, or, acțiunile notarului Stadnic Leonid, nu pot fi interpretate ca o eroare la stabilirea componenței averii succesoriale și stabilirea mărimii cotelor averii succesoriale.

Concomitent, instanța de apel a considerat că, prima instanță just a ajuns la concluzia că, acțiunea urmează a fi respinsă și pe motivul ca depusă tardiv, în conformitate cu prevederile art.78 din Codul civil(în redacția Legii din 1964). Or, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, a fost casată încheierea primei instanțe din 23 decembrie 2019, prin care a fost admisă cererea de excepție de tardivitate, cu respingerea acțiunii ca depusă tardiv, pe motiv că excepția de

tardivitate poate fi înaintată doar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judecătorești.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță just a reținut că, decizia instanței de recurs se rezumă la excepția de tardivitate în sens procesual, nu și la fondul cauzei.

La acest capitol instanța de apel, a menționat că, prima instanță just a remarcat că, până la modificările survenite prin noul Cod Civil din 22 iunie 2002, prescripția a avut un alt regim juridic, fiind o instituție de drept material și procesual, iar vechea reglementare oferea instanței din oficiu de a verifica prescripția, aceasta având un caracter și judiciar și de drept, adică operează și în situația când ea este invocată de partea interesată, cât și de drept, fiind constatată și din oficiu de către instanță. Prin urmare, odată, cu introducerea modificărilor prin art.186¹ din Codul de procedură civilă, în baza Legii nr.17 din 05 aprilie 2018, prescripția a devenit o instituție exclusive procesuală.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că, prima instanță just a respins acțiunea și ca tardivă, or, la momentul perfectării certificatului de moștenitor legal din 03 martie 1987, prescripția prevăzută de Codul Civil în vigoare la acel moment, conținea atât componenta materială cât și procesuală, oferind dreptul instanței de a o invoca din oficiu.

În contextul pretențiilor înaintate în acțiune instanța de apel a conchis că, prima instanță, just a respins acțiunea reclamantului-apelant Jestcov Constantin, a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 05 iunie 2021, Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, a declarat recurs împotriva deciziei din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la examinarea prezentului litigiu a interpretat în mod eronat normele de drept material, ceea ce a dus la pronunțarea unei soluții greșite asupra cazului dedus judecării.

A invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost contestate și elucidate pe deplin de către instanța inferioară, la fel concluziile instanței de apel, expuse în decizia contestată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat.

Prin notificarea din 21 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Până la data examinării admisibilități recursului, intimații nu au depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2021 a fost expediată părților la 08 aprilie 2021 (f.d. 120), însă, la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirmat recepționarea acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 05 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, de către Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito vs Republica Moldova*, 10 iulie 2010, *Meyer vs Germania*, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art.431 alin. (2), art.433 lit. a) și art.440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Constantin Jestcov, reprezentat de avocatul Ion Leca, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru